

Situacijska Soba

**** UKRAJINSKA KRIZA ****

Časovnica pregleda: od 14. marec 2024 do 15. april 2024.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- (14. marec) Nemški parlament je glasoval proti dobavi raketnega sistema Taurus Ukrajini. Kancler Olaf Scholz dobavi ni naklonjen zaradi skrbi, da bi to lahko vodilo v eskalacijo vojne, medtem ko so si opozicijske stranke CDU in CSU prizadevale da bi bila dobava potrjena. Scholz je je izjavil, da bi s tem sistemom lahko upravljali le nemški vojaki, kar bi pomenilo vključitev Nemčije v vojno. Moskva je zahod večkrat opozorila pred dostavo sodobnih oborožitvenih, sistemov, kot je Taurus, Ukrajini. Raketni sistem Taurus velja za enega najbolj modernih oborožitvenih sistemov, ki jih uporablja nemška vojska. Rakete je možno izstreliti iz letal, potuje skoraj s hitrostjo zvoka in lahko doseže cilje v razdalji do 500 kilometrov.
- (20. marec) Ukrajina je izvedla napade z brezpilotnimi letali na ruske naftne objekte v več ruskih regijah (Krasnodar Kraj, Samara, Kaluga, Orjol....), kar je povzročilo požare in zmanjšalo proizvodnjo. Namen teh napadov, skupaj s prejšnjimi napadi na ruska pristanišča, je povzročiti gospodarsko škodo, ki vpliva na ruski izvoz nafte in vojaško logistiko. Takšni napadi imajo lahko vsaj začasen učinek, a trajne operacije te vrste zahtevajo velika finančna sredstva.
- (26. marec) Ukrajina je izvedla napad z raketami in brezpilotniki na rusko črnomoško floto pri čemer je zadela desatno ladjo Konstantin Olšanski. Od začetka vojne je Ukrajina onesposobila ali potopila že tretjino ruske črnomoške flote. Ukrajinski viri so napovedali še več podobnih napadov.
- (28. marec) Ruski predsednik Vladimir Putin je nagovoril pilote v eni izmed ruskih letalskih baz. Med govorom je pilotom dejal da: "Rusija nima načrtov za napad na katerokoli NATO državo in ne bo napadla Poljske, baltskih držav ali Češke republike". Ob tem je dodal še , da se je zveza NATO pod vodstvom ZDA po padcu Sovjetske zveze leta 1991, razširila proti vzhodu, proti Rusiji, vendar Moskva nima načrtov za napad na NATO. Na vprašanje o lovskih letalih F-16, ki jih zahod obljublja Ukrajini, je Putin dejal, da taka letala ne bi spremenila razmer na bojišču ter napovedal, da bo dobavljena letala Rusija lahko uničila. Putin je opozoril, da lahko F-16 prevažajo tudi jedrske orožje in dodal da bi v primeru, da bi letala vzelata z letališč tretjih držav, ta letališča postala legitimne tarče ruskih sil. Putinovo izjavo je komentiral ukrajinski zunanji minister Dmitro Kuleba, ki je napovedal da je prihod letal F-16 predviden v nekaj mesecih. Med državami, ki so obljubile da bodo Ukrajini poslale letala F-16 so Belgija, Danska, Norveška in Nizozemska. Nekatere druge države pa so obljubile še pomoč pri usposabljanju pilotov.
- (28. marec) Po navedbah Ruske tajne službe je vodja zunanje obveščevalne agencije (Foreign Intelligence Service - SVR) Sergej Nariškin, obiskal Severno Korejo, da bi poglobil sodelovanje med Moskvo in Pjongjangom ter

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

razpravljaj o širši regionalni varnosti. Nariškin se je srečal z ministrom za državno varnost Severne Koreje Ri Čang Dajom, kjer sta razpravljala o mednarodni situaciji, regionalni varnosti in okrepitvi sodelovanja med Rusijo in Severno Korejo. Obe državi sta že večkrat zanikali kritike da njuno sodelovanje ne krši mednarodne sporazume.

- (30. marec) Na konferenci ruske pravoslavne cerkve Moskovskega patriarhata (27. in 28. 3. 2024), ki jo je vodil patriarh Kiril, so razpravljali o ideološkem dokumentu, ki naj bi bil podrobno usklajen z uradnimi stališči ruskih oblasti. Najbolj odmevna določila dokumenta Rusko vojno v Ukrajini uokvirjajo kot sveto misijo obrambe »svete Rusije« pred vplivom zahoda ter poudarjajo ruski nacionalizem. Dokument tudi poziva k pravni ureditvi koncepta »ruskega sveta«, ki vključuje tudi etnične Ukrajince in Beloruse. Zavzema se za tradicionalne družinske vrednote in restriktivno migracijsko politiko za reševanje demografske krize v Rusiji. Čeprav Kremelj dokumenta javno ne podpira v celoti, imajo ideološke usmeritve ruske pravoslavne cerkve velik simbolni in formalni vpliv na rusko politiko in družbo.
- (31. marec) Britansko ministrstvo za obrambo je izdalo poročilo v katerem opisuje ruske dodatne preventivne varnostne ukrepe v Črnem morju. V poročilu je ministrstvo navedlo, da so na podlagi satelitskih posnetkov opazili na vhodu v pristanišče Novorosijsk štiri barže postavljene z namenom zožiti in zaščititi vhod v pristanišče. Pristanišče Novorosijsk igra povečano vlogo pri zaščiti plovil črnomske flote ker je manj izpostavljeno napadom kot tradicionalna baza v Sevastopolu. Poročilo ukrepe povezuje z nedavno menjavo poveljnikov črnomske flote in prizadevanj novega poveljnika, viceadmirala Sergeja Pinčuka za izboljšanje zaščite ruskih plovil.
- (2. april) Ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski je podpisal zakon o znižanju starosti za vpoklic v oborožene sile iz 27 na 25 let. Parlament je sicer zakon sprejel že maja 2023 a je Zelenski odložil podpis z obrazložitvijo, da takrat za to še niso obstajali dovolj močni argumenti.
- (3. april) Na razpravi z ukrajinskimi voditelji so se ministri NATA zavzeli za večjo vlogo zavezništva pri usklajevanju pomoči Ukrajini. Obe strani sta izrazili upanje, da bi na ta način poenostavili postopke za zagotavljanje podpore, da bi bila le-ta manj odvisna od prostovoljnih kratkoročnih ponudb.
- (4. april) Rusija je izvedla obsežne napade z brezpilotnimi letalniki na ukrajinsko mesto Harkov. Po navajanju ukrajinskih virov naj bi bili v napadu ubiti vsaj štirje ljudje, prekinjena pa je bila oskrba z električno energijo v 350000 gospodinjstvih. Zaradi dodatnih napadov na električno infrastrukturo, so do večera v šestih ukrajinskih regijah omejili oskrbo z električno energijo.
- (5. april) Rusko obrambno ministrstvo je sporočilo, da so ruske sile prevzele nadzor nad naseljem Vodjane v regiji Doneck na vzhodu Ukrajine.
- (5. april) Japonska je napovedala nove sankcije proti Rusiji. Japonsko ministrstvo za trgovino je objavilo odločitev o prepovedi izvoza 164 izdelkov v Rusijo, med drugim olja za avtomobilske motorje in optično opremo. Prav tako naj bi prepovedali uvoz ruskih neindustrijskih diamantov.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

- (5. april) Po poročanju Reuters so v bližini mesta Časiv Jar potekali hudi boji med ukrajinskimi in ruskimi silami. Uradni Kijev je zanikal navedbe, da so ruske sile dosegle predmestje naselja. Ruske sile sicer počasi napredujejo na vzhodu Ukrajine, potem ko so februarja zavzele mesto Avdivka. Ukrajinske sile si prizadevajo utrditi svoje položaje a se soočajo z kroničnim pomanjkanjem topniškega streliva. Ukrajinski viri so hkrati izrazili upanje, da bi ameriški predstavniki dom čimprej sprejel paket pomoči, ki že več mesecev stoji.
- (6. april) Ukrajina je izvedla napad z brezpilotnimi letalniki na cilje na jugu Rusije, kjer je po navedbah Kijeva, uničila šest ruskih letal v letalskem oporišču Morozovsk v regiji Rostov. V bazi so nameščena letala Su-27 in Su-34, s katerimi ruske zračne sile redno izvajajo napade na frontno črto v Ukrajini. Ruski viri so poročali, da so vse brezpilotnike sestrelili. Analiza satelitskih posnetkov, ki jo je izvedel ISW (Institute for the Study of War), ni našla dokazov o uničenih letalih.
- (8. april) Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) je prejela obvestilo vodstva jedrske elektrarne Zaporozže, da je na območju elektrarne eksplodiral brezpilotni letalnik. Po pisanju ruske državne tiskovne agencije TASS je za napad odgovorna Ukrajina. Ukrajina odločno zanika ruske trditve. Jedrska elektrarna Zaporozže s šestimi reaktorji spada med največje elektrarne na svetu. Ker se nahaja na frontni črti konflikta v Ukrajini je bila že večkrat deležna, najverjetneje nenamernih, napadov z obeh strani. IAEA je obe strani pozvala k previdnosti.
- (12. april) Obrambni minister Velike Britanije Grant Shapps je novinarjem predstavil zmogljivosti novega laserskega orožja DragonFire in njegovo potencialno uporabo v Ukrajini v boju proti ruskim brezpilotnim letalnikom. Shapps je poudaril, da bi lahko imelo orožje ogromne učinek na konflikte v Evropi in po svetu. DragonFire naj bi začeli uporabljati do leta 2027, vendar si ministrstvo želi pospešiti razvoj in proizvodnjo.
- (14. april) Ukrajinske sile so napredovale južno od Kremine in jugozahodno od mesta Donetsk, ruske sile pa so pred kratkim potrdile napredek v bližini mest Časiv Jar, ki se nahaja zahodno od mesta Bakmut, in Avdivke.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

Viri/Dodatno branje:

- Aikman, I., (8 April 2024). *Ukraine war: UN body urges restraint after Zaporizhzhia nuclear plant hit.* BBC News. Dostopno prek: <https://www.bbc.com/news/world-europe-68757082>
- Bailey, R., Harward, C., Evans, A., Barros, G., (1 April 2024). *The Russian Orthodox Church Declares “Holy War” Against Ukraine And Articulates Tenets Of Russia’s Emerging Official Nationalist Ideology.* The Institute for the Study of War (ISW). Dostopno prek: <https://www.understandingwar.org/backgrounder/russian-orthodox-church-declares-%E2%80%99Choly-war%E2%80%9D-against-ukraine-and-articulates-tenets>
- Balmforth, T., in Polityuk, P., (5 April 2024). *Ukrainian forces try to hold Russians back from their stronghold in the east.* Reuters. Dostopno prek: <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-says-fighting-rages-near-chasiv-yar-denies-russia-reached-suburbs-2024-04-05/>
- Greenall, R., (6 April 2024). *Ukraine war: Six Russian planes destroyed by drones, says Kyiv.* BBC News. Dostopno prek: <https://www.bbc.com/news/world-europe-68740094>.
- Harward, C., Mappes, G., Wolkov, N., Stepanenko, K., in Barros, G., (15 April 2024). *Russian Offensive Campaign Assessment.* The Institute for the Study of War (ISW). Dostopno prek: <https://www.understandingwar.org/backgrounder/russian-offensive-campaign-assessment-april-15-2024>
- Hasselbach, C., (14 March 2024). *No Taurus missiles for Ukraine, Germany decides.* Deutsche Welle. Dostopno prek: <https://www.dw.com/en/no-aurus-missiles-for-ukraine-germany-decides/a-68525183>.
- Kossov, I., (19 March 2024). *Ukrainian drones hit one Russian oil refinery after another.* The Kyev Independent. Dostopno prek: <https://kyivindependent.com/ukraine-targets-russian-oil-refineries/>.
- Sky News, (1 April 2024). *Ukraine has sunk or disabled a third of Russia's warships, a navy spokesman says.* Sky News. Dostopno prek: <https://news.sky.com/story/ukraine-war-latest-updates-putin-has-now-lost-50-000-men-in-war-12541713>.
- Syngaivska, S., (31 March 2024). *The UK Defense Intelligence Reveals Why Russia Bolsters Defenses at Novorossiysk Base.* Defense Express. Dostopno prek: https://en.defence-ua.com/analysis/the_uk_defense_intelligence_reveals_why_russia_bolsters_defenses_at_novorossiysk_base-10016.html.
- The Guardian staff and agencies, (23. 3. 2024). *Ukraine war briefing: fire breaks out at Russian oil refinery after drone attack.* The Guardian. Dostopno prek: <https://www.theguardian.com/world/2024/mar/23/ukraine-war-briefing-fire-breaks-out-at-russian-oil-refinery-after-drone-attack>.
- The Guardian staff and agencies, (5 April 2024). *Japan announces new sanctions against Russia.* The Guardian. Dostopno prek: <https://www.theguardian.com/world/live/2024/apr/05/russia-ukraine-war-drones-attack-vladimir-putin-volodymyr-zelenskiy?page=with:block-660fb5a28f085621a6805151>.
- Wolkov, N., Bailey, R., Mappes, G., Evans, A., in Kagan F. W., (14 April 2024). *Russian Offensive Campaign Assessment, April 14, 2024.* The Institute for the Study of War (ISW). Dostopno prek: <https://www.understandingwar.org/backgrounder/russian-offensive-campaign-assessment-april-14-2024>.

Pregled pripravil: **Luka Ružičič Červek**

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.